ԱՐԱՐԱՏ

ԼՐԱԳԻՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱՅԼՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Բաժանորդագինը որոշել Թողուած է բաժանորդի կամքին.
Ամերիկայի համար կընդունուի ամսական մինչև 20 սենթ
Պարսկաստանի » » » 40 կոպէկ
Եւրոպայի և այլ տեղերի համար » » » 1 Ֆրանգ
Հատով կը ծախուի ամեն տեղ 10 սանթիմ
Տնօրէնութիւնն ինք կը վճարէ լրագիրը ղրկելու փոստի ծախքը։
Նամակ և ծրար պէտք է ղրկել հետևեալ հասցէով. M. PORTOUKALIAN, rédacteur du journal *Arménia*. MARSEILLE (France)

Դ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 74

1889 ՅՈՒՆԻՍ 22

ՅՈՒՆԻՍ 10 (Հ. Տ.)

ՁԱՓԱՔ

Կը հրատարակուի Դ. և Շաբ. օրեր

ՊԱՏՄԱՆԴԵՐ

Խմբագրութիւնը, եթէ հարկ համարի, համառօտելով և կամ մասամբ միայն կը հրատարակէ իրեն ղրկուած գրութիւնները։
Պարտաւոր չէ վերադարձնել չհրատարակուած ձեռագիրները։
Յանուցումներ կընդունուին հայերէն և ֆրանսերէն լեզուով։
Յանուցման 1 միջակ գիրը 1 սանդիմ կարժէ. 1 գլխագիրը 2 սանդիմ։

Les annonces, en français et en arménien, sont reçues aux bureaux de la Rédaction (Rue Vacon, 50)

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Մշեցիների յուզումը եւ Ռուսիայի ծանուցագիրը.—Յեղափոխութիւն.— Պուլկարիայի ելմտացոյցը.— Անգլիացիների հաբբստահարութիւը Թիւրքիայի մէջ.—Գրիգոր Արծրունիի Ֆրանսա կուգայ.—Հայեր ի Թիւրքիա.—Փշրանք ի Նոր Ջուղայէ.—Քաղաքական կացութիւն.—Ծանուցումներ։

Մշեցիների շարժումը եւ Ռուսիայի ծանուցագիրը

Հայաստանի հարստահարութիւնները դէմ բողոքելու համար 500 Մշեցի Հայերի մէկ փոքրիկ շարժումը, ժողովրդական մէկ ցոյցը ոչ միայն եւրոպական մամլի ուշադրութիւնը գրաւեց Հայենական խնդրին վրայ և իրենց թղթակիցները ոկսան հեռագիրներ և յօդուածներ տեղալ Հայոց գործերին նկատմամբ, այլ և անգլիական և ռուսական տէրութիւններն պարտաւորուեցան զբաղիլ Հայաստանի մէջ մոցուելիք բարենորոգումների խնդրովը։

Անգլիաի Խորհրդարանին մէջ այս առիթով յուղուած վիճաբանութիւնները յայտնի են մեր ընթերցողների. յայտնի է նոյնպէս որ Ռուս կառավարութիւնը չատ հաւատ չընծայելով Բ. Դրան արած յայտարարութիւններին թէ սուտ են պատմուած հարստահարութիւնները, պատուիրած էր վանի ռուսական հիւպատոսին անձամբ երթալ Բաղէշ և ստուգել Մուսա պէյի կատարած գործերն։

Այժմ կը կարդանք փարիզի «Թան» լրագրի յունիս 16 թուին մէջ, ինչպէս նաև Լոնտոնի «Տէյլի Նիւզ» լրագրին մէջ, թէ Կ. Պոլսի ռուսական դեսպան Պր. Նելիւոֆ մի ծանուցագիր է տուեր Բ. Դրան, պահանջելով որ Բ. Դուռը Պերլինի դաշնագրի 61րդ յօդուածին համեմատ յանձնառու եղած բարւոքումներն չուտով մոցունէ Հայաբնակ նահանգներին մէջ։

ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

(Շար. 73րդ բուհն եւ վերջ)

Գ.

«Յեղափոխութեամբ պիտի չհի՞նք թէ պիտի ձեռնունք»։

Հարց՝ որուն պատասխանելը քիչ մը դժուար է և այս մասին պէտք է անցեալէն օրինակներ վերառնունք և յետոյ մեր կարծիքը յայտնենք։ Դրեթէ մինչեւ այժմ յեղափոխութիւն յարուցանող ամեն ազգերն ալ իրենց ազատութիւնը գտած են և հանգիստ, քիչ բացառութեամբ։ Զուիցերիացիք կիյեմ Թէլի և իւր համախոհից յեղափոխութիւն յարուցանելէն յառաջ Աւստրիոյ լուծին տակ կը տառապէին և այն տուիճան ազգային պատուասիրութիւնը իրենց մէջ մեռած էր, այնչափ բարոյականութիւնը իրենց մէջ անգոյ էր որ գրացի պետութեանց քով պինուորութիւն կընէին վարձկանութեամբ, և Զուիցերիացի ըսելով եւրոպացիք դանդ ոչ թէ ազգ մը այլ վարձկան պինուորներ կը դիտնային, այնպէս որ երկու հակառակ տէրութիւնք իրարու հետ պատերազմած ատեննին, երկու կողմէն ալ Սիւիսները կը վարձէին որք օտարին ատակովը պիտի կռուէին։ Երեւակայեցէք անգամ մը թէ կարելի է որ այդ տուիճան բարոյականէ զուրկ ազգ մը այսօր ամբողջ աշխարհի բարոյականութեան ուսուցին լինի և այնքան տառապանք կրած ազգ մը աշխարհիս երջանկագոյն ժողովուրդը. ո՛չ կը պարսի իւր այսօրուան երջանկութիւնը և յառաջադիմութիւնը. բնականաբար Կիյեոմ Թէլի և նորա համակարծեաց լիմարական կարծուղ ձեռնարկին. ապա ուրեմն յեղափոխութեամբ չահած են Զուիցերիացիք։ Նաև Յոյնք իրենց ազատութիւնը կորուսանելով 4 երկար դարեր Թրքաց իշխանութեան տակ հեծելէ յետոյ, դարուս սկիզբը յեղափոխութիւն յարուցին և 7 տարի չարունակ իրենց ամբողջ թուոյն կէսին չափը Թրքաց սուրերուն զոհ տալէ յետոյ Եւրոպացոց համակրութեան արժանանալով, անկախութիւն չահեցան և այսօր ըստ բաւականին ազատ և բարգաւաճ են. սոքա եւս յեղափոխութեամբ չահած են. վերջապէս կարգա Սերպք, Ռոմանք, Հունգարացիք, Գարատաղցիք և Պուլկարք եւս յեղափոխութեամբ ազատութեան արժանացած են և այսօր յառաջադիմութեան չաւղին մէջ մտած. ապա ուրեմն, ինչպէս որ ըսինք, յեղափոխութիւն յարուցանող ամեն ազգեր, քիչ բացառութեամբ, թէ՛ նիւթապէս և թէ՛ բարոյապէս չահած են։ Բայց մեք Հայքս որ ամեն տեսակէտով անբաղդ ենք, արդեօք յեղափոխութիւնը մեզ համար օգտակար պիտի լինի՞ թէ վնասակար։ Ես կը կարծեմ որ եթէ կամք ունենանք, կարող ենք ամեն դժուարութեանց յաղթել, զի կամքը անյաղթելի է. ամեն ձեռնարկ տեսակ տեսակ դժուարութեանց կը բաղխի, բայց անվհատ աշխատելով դժուարութիւնք կանհետանան, ձեռնարկը կը յաջողի և մարդս նպատակին կը հասնի. բնականաբար Հայկական յեղափոխութիւն մըն ալ չատ դժուարութեանց պիտի բաղխի, նախ մեր ազգին մեծամասնութենէն աջակցութիւն չպիտի գտնենք, մեր ազգին մէջէն զմեզ մատնողներ պիտի տեսնենք, և ոչ մի կառավարութեան յայտնի աջակցութիւնը պիտի վայելեմք, Հայաստանի մէջ զէնք մտցունելն չատ արգելքներու պիտի հանդիպի, Թուրք կառավարութիւնը Քիւրտերն ու Չերքէզները ոտք պիտի հանէ թէ՛ յեղափոխականները ընկճելու և թէ՛ միեւնոյն ժամանակ Հայ գիւղերը բնաջինջ ընելու համար և վերջապէս հազար տեսակ դժուարութիւնք և խոչընդոտք պիտի ծագին մեր առջեւ որք կարող են զմեզ ձեռնթափութեան մատնել եթէ թոյլ լինինք. բայց կամքը և անվհատ յարատեւութիւնն ատոնց ամենուն ալ կարող են յաղթել գանազան միջոցներով օրնք տեղը չէ հոս մանրամասնելու. մեր ամենէն գլխաւոր զէնքը կամքը պէտք է ըլլայ. ամենայն ինչ փոփոխական է ըստ հանգամանաց, բայց կամքը անփոփոխ. մարդս կը յաղթուի, բայց կամքը կիյեմ. ձեռնարկ մը կը պատրի բայց կամքը միշտ յառաջ կերթայ. մարդը կը մեռնի իսկ կամքը կը փոխանցուի «ով կեանքը մահ է, իսկ կամքը անմահ»։ Թէ ինչ կարող է ընել հաստատակամը, դայս պարզենք. երբ յեղափոխականք ազգին մեծամասնութեան կողմանէ աջակցութիւն չվայելեն, հաստատ կամք չունեցողք իրենց ապագային անյոյս կըլլան, իսկ հաստատակամք իրենց քաջ գործերով կոխիպէն ազգը իրենց աջակցելու. երբ Հայ մտանիչներ տեսնուին, հաստատ կամաց տէր չեղողը կը վհատի, իսկ հաստատակամը իւր ոյժը կրկնապատկելով աւելի մեծագործութիւններ ընել կը ջանայ և իւր չահած փառքով կուզէ մտանիչներուն արատը ծածկել. եթէ տէրութիւնք չոպնեն, թոյլ կամայ տէր եղողներն անկարողութիւն կը խոստովանին, իսկ հաստատակամք կը հրճուին զի հայրենեաց փրկութեան փառքը օտարը չպիտի խլէ իրենց ձեռքէն. մին երբ տեսնէ թէ հայաստան մտնելու ճար չկայ և անկարելի է զէնք մտցունել ի հայս, կը յուսահատի, իսկ միւսը իւր ամեն ուժովը մտաց կարողութեամբն կը ջանայ անկարելին կարելի դարձունել և մի ճանապարհ կը գտնէ. մին երբ տեսնէ որ Քիւրտք և Չերքէզ հայ գիւղեր բնաջինջ կընեն, խելքը գլխէն կը կորնցունէ, իսկ միւսը երբ տեսնէ եղած խժդժութիւնները, իւր վրէժխնդրութիւն առաւել ևս կը բորբոքի և հրաշքներ կը գործէ։ Ահա թէ կամքը ինչե՛ր կարող է ընել. ապա ուրեմն մեզ պէտք եղածը ամենէն չատ կամքն է. ա՛յ որ վստահութիւն ունի ինքզինքին, ա՛յ որ հաստատ կամք ունի, թող ուխտէ յեղափոխութեան և երբ կոչում լինի գործի ձեռնարկութեան, վաղէ երթայ յեղափոխութեան դրօշին տակ և իւր նախաբանը թող լինի «Պատիւ և կամք, մա՛հ կամ փա՛ռք»։

Այո՛, Հայ եղբա՛յրք, պարտինք մեր պատիւը մեր արեամբ պաշտպանել. մեզ համար յեղափոխութիւնը անհրաժեշտ պէտք մ՛է. յեղափոխութեամբ ամեն ազգ չահած են, ահնք ամեն ազգերէ աւելի ապահովութիւն ունինք չահելու, զի Թիւրք կառավարութիւնը աւելի եւս տկար վիճակի մէջ է, Հայաստանի մէջ զինուոր փոխադրելու չունի դիւրութիւն, Հայեր ամեն ազգերէ աւելի տառապած են և կը տառապին, ըստ այնմ վրէժխնդրութեան ոգին և ազատութեան սէրը հրաշքներ գործել պիտի տան մեզ, Հայաստանի ընդարձակ լեռները մեծաւ մասամբ ծովէն չատ հեռի են, Հայոց թիւը աւելի չատ է քան թէ միւս փոքրիկ ազգերուն որ Թիւրքին լուծէն ազատուեցան։ Վերջապէս ամեն տեսակէտով մեր չահելուն աւելի տուգութիւն կայ քան ձեռնթերուն. և ո՞վ կըսէ թէ պէրլինի դաշնագիրը տորգրելով իրենց վրայ պարտականութիւն առած տէ-

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՄԱՍԻՆ

Պրուսիայի վարչապետ Բիսմարկը (Bismarck) ծնվել է 1815 թ. ապրիլի 1-ին։ Նրա հայրը եղել է Պրուսիայի ազնվական ընտանիքներից մեկի ներկայացուցիչ։ Բիսմարկը ուսանել է Գյոթինգենի և Բեռլինի համալսարաններում։ Ուսումն ավարտելուց հետո նա ծառայել է պրուսական բանակում, ապա զբաղվել է գյուղատնտեսությամբ։ Նա ամուսնացել է Յոհանա ֆոն Պուտկամերի հետ։ Նրանք ունեցել են երեք որդի և երեք դուստր։

Բիսմարկը 1847 թ. ընտրվել է Պրուսիայի Միացյալ նահանգների ժողովի անդամ։ Այդ ժամանակ նա ուներ 32 տարեկան։ Նա ընտրվել է Պրուսիայի ազնվականության կողմից։ Ժողովում նա հանդես է եկել որպես ազնվականության պաշտպան։ Նա ընդդիմացել է ժողովրդի ազատագրական ձգտումներին։ Նա ասել է, որ ինքը ոչ մի ազատություն չի ուզում, որ ինքը ոչ մի սահմանադրություն չի ուզում։ Նա ասել է, որ ինքը ուզում է միայն իր թագավորին ծառայել։

1848 թ. մարտին Պրուսիայում սկսվել է հեղափոխություն։ Ժողովուրդը ապստամբել է թագավորի դեմ։ Ապստամբները կռվել են բարիկադներում։ Թագավորը վախեցել է և հրամայել է զորքերին դադարեցնել կռիվը։ Ապստամբները հաղթել են։ Թագավորը ստիպված է եղել հրաժարվել գահից։ Նրա փոխարեն գահ է բարձրացել նրա եղբայրը՝ Վիլհելմ I-ը։ Վերջինս հրամայել է ձերբակալել ապստամբների առաջնորդներին։ Նրանց մեջ է եղել նաև Բիսմարկը։ Սակայն նրան շուտով ազատել են։

1848 թ. հոկտեմբերին Պրուսիայում նոր ընտրություններ են կատարվել։ Բիսմարկը նորից ընտրվել է ժողովի անդամ։ Նա ընդդիմացել է ժողովրդի ազատագրական ձգտումներին։ Նա ասել է, որ ինքը ոչ մի սահմանադրություն չի ուզում։ Նա ասել է, որ ինքը ուզում է միայն իր թագավորին ծառայել։

1849 թ. մայիսին Պրուսիայում նոր ընտրություններ են կատարվել։ Բիսմարկը նորից ընտրվել է ժողովի անդամ։ Նա ընդդիմացել է ժողովրդի ազատագրական ձգտումներին։ Նա ասել է, որ ինքը ոչ մի սահմանադրություն չի ուզում։ Նա ասել է, որ ինքը ուզում է միայն իր թագավորին ծառայել։

1850 թ. հունվարին Պրուսիայում նոր սահմանադրություն է հաստատվել։ Այդ սահմանադրությունը պահպանել է ազնվականության իրավունքները։ Բիսմարկը ընդունել է այդ սահմանադրությունը։ Նա ասել է, որ այդ սահմանադրությունը լավ է։

1851 թ. մայիսին Բիսմարկը նշանակվել է Պրուսիայի ներկայացուցիչ Գերմանական միության ժողովում։ Նա այդ պաշտոնում մնացել է մինչև 1859 թ.։ Այդ ժամանակ նա ասել է, որ ինքը ոչ մի ազատություն չի ուզում։ Նա ասել է, որ ինքը ուզում է միայն իր թագավորին ծառայել։

1859 թ. մայիսին Բիսմարկը նշանակվել է Պրուսիայի դեսպան Պետերբուրգում։ Նա այդ պաշտոնում մնացել է մինչև 1862 թ.։ Այդ ժամանակ նա ասել է, որ ինքը ոչ մի ազատություն չի ուզում։ Նա ասել է, որ ինքը ուզում է միայն իր թագավորին ծառայել։

1862 թ. սեպտեմբերին Վիլհելմ I-ը նշանակել է Բիսմարկին նախարարների խորհրդի նախագահ և արտաքին գործերի նախարար։ Այդ ժամանակ նա ասել է, որ ինքը ոչ մի ազատություն չի ուզում։ Նա ասել է, որ ինքը ուզում է միայն իր թագավորին ծառայել։

Բիսմարկը ձգտել է Գերմանիան միավորել Պրուսիայի շուրջը։ Նա ասել է, որ ինքը ոչ մի ազատություն չի ուզում։ Նա ասել է, որ ինքը ուզում է միայն իր թագավորին ծառայել։

1864 թ. Բիսմարկը պատերազմ է սկսել Դանիայի դեմ։ Նա ասել է, որ ինքը ոչ մի ազատություն չի ուզում։ Նա ասել է, որ ինքը ուզում է միայն իր թագավորին ծառայել։

1866 թ. Բիսմարկը պատերազմ է սկսել Ավստրիայի դեմ։ Նա ասել է, որ ինքը ոչ մի ազատություն չի ուզում։ Նա ասել է, որ ինքը ուզում է միայն իր թագավորին ծառայել։

1867 թ. Բիսմարկը ստեղծել է Հյուսիսային Գերմանական միությունը։ Նա ասել է, որ ինքը ոչ մի ազատություն չի ուզում։ Նա ասել է, որ ինքը ուզում է միայն իր թագավորին ծառայել։

1870–71 թթ. Բիսմարկը պատերազմ է սկսել Ֆրանսիայի դեմ։ Նա ասել է, որ ինքը ոչ մի ազատություն չի ուզում։ Նա ասել է, որ ինքը ուզում է միայն իր թագավորին ծառայել։

1871 թ. հունվարի 18-ին Վերսալում հռչակվել է Գերմանական կայսրությունը։ Վիլհելմ I-ը դարձել է կայսր։ Բիսմարկը նշանակվել է կանցլեր։ Նա ասել է, որ ինքը ոչ մի ազատություն չի ուզում։ Նա ասել է, որ ինքը ուզում է միայն իր թագավորին ծառայել։

Բիսմարկը ձգտել է պահպանել խաղաղությունը Եվրոպայում։ Նա ասել է, որ ինքը ոչ մի ազատություն չի ուզում։ Նա ասել է, որ ինքը ուզում է միայն իր թագավորին ծառայել։

1878 թ. Բիսմարկը մասնակցել է Բեռլինի կոնգրեսին։ Նա ասել է, որ ինքը ոչ մի ազատություն չի ուզում։ Նա ասել է, որ ինքը ուզում է միայն իր թագավորին ծառայել։

1879 թ. Բիսմարկը կնքել է Գերմանիայի և Ավստրո-Հունգարիայի միջև դաշինք։ Նա ասել է, որ ինքը ոչ մի ազատություն չի ուզում։ Նա ասել է, որ ինքը ուզում է միայն իր թագավորին ծառայել։

1882 թ. Բիսմարկը կնքել է Գերմանիայի, Ավստրո-Հունգարիայի և Իտալիայի միջև եռակի դաշինք։ Նա ասել է, որ ինքը ոչ մի ազատություն չի ուզում։ Նա ասել է, որ ինքը ուզում է միայն իր թագավորին ծառայել։

Բիսմարկը ձգտել է խաղաղություն պահպանել Եվրոպայում։ Նա ասել է, որ ինքը ոչ մի ազատություն չի ուզում։ Նա ասել է, որ ինքը ուզում է միայն իր թագավորին ծառայել։

1888 թ. մարտին մահացել է Վիլհելմ I-ը։ Գահ է բարձրացել նրա որդին՝ Ֆրիդրիխ III-ը։ Նա ասել է, որ ինքը ոչ մի ազատություն չի ուզում։ Նա ասել է, որ ինքը ուզում է միայն իր թագավորին ծառայել։

Ֆրիդրիխ III-ը մահացել է 99 օրից հետո։ Գահ է բարձրացել նրա որդին՝ Վիլհելմ II-ը։ Նա ասել է, որ ինքը ոչ մի ազատություն չի ուզում։ Նա ասել է, որ ինքը ուզում է միայն իր թագավորին ծառայել։

Վիլհելմ II-ը չի ցանկացել հաշտվել Բիսմարկի հետ։ Նա ասել է, որ ինքը ոչ մի ազատություն չի ուզում։ Նա ասել է, որ ինքը ուզում է միայն իր թագավորին ծառայել։

1890 թ. մարտի 18-ին Վիլհելմ II-ը ստիպել է Բիսմարկին հրաժարական տալ։ Նա ասել է, որ ինքը ոչ մի ազատություն չի ուզում։ Նա ասել է, որ ինքը ուզում է միայն իր թագավորին ծառայել։

Բիսմարկը հեռացել է Ֆրիդրիխսրուհ (Friedrichsruh) կալվածքը։ Նա ասել է, որ ինքը ոչ մի ազատություն չի ուզում։ Նա ասել է, որ ինքը ուզում է միայն իր թագավորին ծառայել։

Բիսմարկը մահացել է 1898 թ. հուլիսի 30-ին։ Նա ասել է, որ ինքը ոչ մի ազատություն չի ուզում։ Նա ասել է, որ ինքը ուզում է միայն իր թագավորին ծառայել։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

Ա.

«Եթե Հայոց մեծ ազգի զավակներս ոչ ոք ունենք, որ մեր ազգի պատմությունը գրի, ապա մենք ինչպե՞ս կարող ենք ասել, թե մենք ունենք ազգային գրականություն»։

Թվում է, թե հարցը շատ պարզ է, որ ազգային գրականություն ունենալու համար պետք է ունենալ ազգային պատմություն։ Ինչպե՞ս կարելի է ասել, թե ունենք ազգային գրականություն, երբ չունենք ազգային պատմություն։ Ինչպե՞ս կարելի է ասել, թե ունենք ազգային գրականություն, երբ չունենք ազգային պատմություն։ Ինչպե՞ս կարելի է ասել, թե ունենք ազգային գրականություն, երբ չունենք ազգային պատմություն։

Բայց, ինչպես տեսնում ենք, հարցը այդքան պարզ չէ։ Հարցը շատ բարդ է։ Հարցը շատ խորն է։ Հարցը շատ լուրջ է։ Հարցը շատ կարևոր է։ Հարցը շատ հրատապ է։ Հարցը շատ ժամանակակից է։ Հարցը շատ արդիական է։ Հարցը շատ հետաքրքրական է։ Հարցը շատ գրավիչ է։ Հարցը շատ հմայիչ է։ Հարցը շատ գեղեցիկ է։ Հարցը շատ վսեմ է։ Հարցը շատ ազնիվ է։ Հարցը շատ մաքուր է։ Հարցը շատ սուրբ է։ Հարցը շատ անմեղ է։ Հարցը շատ անարատ է։ Հարցը շատ անբիծ է։ Հարցը շատ անարատ է։ Հարցը շատ անբիծ է։

Հարցը շատ բարդ է։ Հարցը շատ խորն է։ Հարցը շատ լուրջ է։ Հարցը շատ կարևոր է։ Հարցը շատ հրատապ է։ Հարցը շատ ժամանակակից է։ Հարցը շատ արդիական է։ Հարցը շատ հետաքրքրական է։ Հարցը շատ գրավիչ է։ Հարցը շատ հմայիչ է։ Հարցը շատ գեղեցիկ է։ Հարցը շատ վսեմ է։ Հարցը շատ ազնիվ է։ Հարցը շատ մաքուր է։ Հարցը շատ սուրբ է։ Հարցը շատ անմեղ է։ Հարցը շատ անարատ է։ Հարցը շատ անբիծ է։

ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՆԻՔԸ

ՊԱՏՄՎԱԾՔՆԵՐ ՀԱՅՈՑ ՎԱՂՎԱՆ ԿՅԱՆՔԻՑ

Գրեց Ա. Ա. Ա.

Ա.

Մեր հայրենիքը Հայաստանն է։ Հայաստանը մեծ երկիր է եղել։ Հայաստանը ունեցել է մեծ բնակչություն։ Հայաստանը ունեցել է մեծ քաղաքներ։ Հայաստանը ունեցել է մեծ գյուղեր։ Հայաստանը ունեցել է մեծ դաշտեր։ Հայաստանը ունեցել է մեծ լեռներ։ Հայաստանը ունեցել է մեծ գետեր։ Հայաստանը ունեցել է մեծ լճեր։ Հայաստանը ունեցել է մեծ անտառներ։ Հայաստանը ունեցել է մեծ հանքեր։ Հայաստանը ունեցել է մեծ հարստություն։

Հայաստանը գտնվել է Ասիայի մեջտեղում։ Հայաստանը գտնվել է Եվրոպայի և Ասիայի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Սև և Կասպից ծովերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Միջերկրական և Պարսից ծոցերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Կովկասյան և Միջագետքյան լեռների միջև։ Հայաստանը գտնվել է Արարատյան և Միջագետքյան դաշտերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Եփրատ և Տիգրիս գետերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Վանա և Ուրմիա լճերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Սևանա և Գոկչա լճերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Արաքս և Կուր գետերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Ճորոխ և Քուռ գետերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Հալիս և Եփրատ գետերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Տիգրիս և Ցապ գետերի միջև։

Հայաստանը մեծ երկիր է եղել։ Հայաստանը ունեցել է մեծ բնակչություն։ Հայաստանը ունեցել է մեծ քաղաքներ։ Հայաստանը ունեցել է մեծ գյուղեր։ Հայաստանը ունեցել է մեծ դաշտեր։ Հայաստանը ունեցել է մեծ լեռներ։ Հայաստանը ունեցել է մեծ գետեր։ Հայաստանը ունեցել է մեծ լճեր։ Հայաստանը ունեցել է մեծ անտառներ։ Հայաստանը ունեցել է մեծ հանքեր։ Հայաստանը ունեցել է մեծ հարստություն։

Հայաստանը գտնվել է Ասիայի մեջտեղում։ Հայաստանը գտնվել է Եվրոպայի և Ասիայի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Սև և Կասպից ծովերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Միջերկրական և Պարսից ծոցերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Կովկասյան և Միջագետքյան լեռների միջև։ Հայաստանը գտնվել է Արարատյան և Միջագետքյան դաշտերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Եփրատ և Տիգրիս գետերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Վանա և Ուրմիա լճերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Սևանա և Գոկչա լճերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Արաքս և Կուր գետերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Ճորոխ և Քուռ գետերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Հալիս և Եփրատ գետերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Տիգրիս և Ցապ գետերի միջև։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

Ա.

«Եթե Հայոց մեծ ազգի զավակներս ոչ ոք ունենք, որ մեր ազգի պատմությունը գրի, ապա մենք ինչպե՞ս կարող ենք ասել, թե մենք ունենք ազգային գրականություն»։

Թվում է, թե հարցը շատ պարզ է, որ ազգային գրականություն ունենալու համար պետք է ունենալ ազգային պատմություն։ Ինչպե՞ս կարելի է ասել, թե ունենք ազգային գրականություն, երբ չունենք ազգային պատմություն։ Ինչպե՞ս կարելի է ասել, թե ունենք ազգային գրականություն, երբ չունենք ազգային պատմություն։ Ինչպե՞ս կարելի է ասել, թե ունենք ազգային գրականություն, երբ չունենք ազգային պատմություն։

Բայց, ինչպես տեսնում ենք, հարցը այդքան պարզ չէ։ Հարցը շատ բարդ է։ Հարցը շատ խորն է։ Հարցը շատ լուրջ է։ Հարցը շատ կարևոր է։ Հարցը շատ հրատապ է։ Հարցը շատ ժամանակակից է։ Հարցը շատ արդիական է։ Հարցը շատ հետաքրքրական է։ Հարցը շատ գրավիչ է։ Հարցը շատ հմայիչ է։ Հարցը շատ գեղեցիկ է։ Հարցը շատ վսեմ է։ Հարցը շատ ազնիվ է։ Հարցը շատ մաքուր է։ Հարցը շատ սուրբ է։ Հարցը շատ անմեղ է։ Հարցը շատ անարատ է։ Հարցը շատ անբիծ է։ Հարցը շատ անարատ է։ Հարցը շատ անբիծ է։

Հարցը շատ բարդ է։ Հարցը շատ խորն է։ Հարցը շատ լուրջ է։ Հարցը շատ կարևոր է։ Հարցը շատ հրատապ է։ Հարցը շատ ժամանակակից է։ Հարցը շատ արդիական է։ Հարցը շատ հետաքրքրական է։ Հարցը շատ գրավիչ է։ Հարցը շատ հմայիչ է։ Հարցը շատ գեղեցիկ է։ Հարցը շատ վսեմ է։ Հարցը շատ ազնիվ է։ Հարցը շատ մաքուր է։ Հարցը շատ սուրբ է։ Հարցը շատ անմեղ է։ Հարցը շատ անարատ է։ Հարցը շատ անբիծ է։

ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՆԻՔԸ

ՊԱՏՄՎԱԾՔՆԵՐ ՀԱՅՈՑ ՎԱՂՎԱՆ ԿՅԱՆՔԻՑ

Գրեց Ա. Ա. Ա.

Ա.

Մեր հայրենիքը Հայաստանն է։ Հայաստանը մեծ երկիր է եղել։ Հայաստանը ունեցել է մեծ բնակչություն։ Հայաստանը ունեցել է մեծ քաղաքներ։ Հայաստանը ունեցել է մեծ գյուղեր։ Հայաստանը ունեցել է մեծ դաշտեր։ Հայաստանը ունեցել է մեծ լեռներ։ Հայաստանը ունեցել է մեծ գետեր։ Հայաստանը ունեցել է մեծ լճեր։ Հայաստանը ունեցել է մեծ անտառներ։ Հայաստանը ունեցել է մեծ հանքեր։ Հայաստանը ունեցել է մեծ հարստություն։

Հայաստանը գտնվել է Ասիայի մեջտեղում։ Հայաստանը գտնվել է Եվրոպայի և Ասիայի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Սև և Կասպից ծովերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Միջերկրական և Պարսից ծոցերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Կովկասյան և Միջագետքյան լեռների միջև։ Հայաստանը գտնվել է Արարատյան և Միջագետքյան դաշտերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Եփրատ և Տիգրիս գետերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Վանա և Ուրմիա լճերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Սևանա և Գոկչա լճերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Արաքս և Կուր գետերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Ճորոխ և Քուռ գետերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Հալիս և Եփրատ գետերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Տիգրիս և Ցապ գետերի միջև։

Հայաստանը մեծ երկիր է եղել։ Հայաստանը ունեցել է մեծ բնակչություն։ Հայաստանը ունեցել է մեծ քաղաքներ։ Հայաստանը ունեցել է մեծ գյուղեր։ Հայաստանը ունեցել է մեծ դաշտեր։ Հայաստանը ունեցել է մեծ լեռներ։ Հայաստանը ունեցել է մեծ գետեր։ Հայաստանը ունեցել է մեծ լճեր։ Հայաստանը ունեցել է մեծ անտառներ։ Հայաստանը ունեցել է մեծ հանքեր։ Հայաստանը ունեցել է մեծ հարստություն։

Հայաստանը գտնվել է Ասիայի մեջտեղում։ Հայաստանը գտնվել է Եվրոպայի և Ասիայի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Սև և Կասպից ծովերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Միջերկրական և Պարսից ծոցերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Կովկասյան և Միջագետքյան լեռների միջև։ Հայաստանը գտնվել է Արարատյան և Միջագետքյան դաշտերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Եփրատ և Տիգրիս գետերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Վանա և Ուրմիա լճերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Սևանա և Գոկչա լճերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Արաքս և Կուր գետերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Ճորոխ և Քուռ գետերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Հալիս և Եփրատ գետերի միջև։ Հայաստանը գտնվել է Տիգրիս և Ցապ գետերի միջև։

ՀՅՈՒՆՎԱԾ ՀԱՂ Վ «ԺԱՂԱՉՓ

Հայտնի է, որ Ս. Ղազարի անվան 230 ամյա դպրոցի շենքը հին է և վտանգավոր։ Ս. Գրիգորյան։

—Ի՞նչ անել, որ նոր շենք կառուցվի։

Ս. Գրիգորյանի առաջարկությունը ընդունելի է և ընդհանուր ժողովում որոշվում է դպրոցի շենքի կառուցման համար 73 հազար ռուբլի հատկացնել։ Ընդունվում է նաև, որ ամեն աշակերտ 40 կոպեկ վճարի։ Ընդունվում է նաև, որ ամեն աշակերտ 30 կոպեկ վճարի։ Ընդունվում է նաև, որ ամեն աշակերտ 30 կոպեկ վճարի։

Հանգանակությունը սկսվում է 500 ռուբլի տալով։ Ս. Գրիգորյանը տալիս է 250 ռուբլի։ Ս. Գրիգորյանը տալիս է 250 ռուբլի։ Ս. Գրիգորյանը տալիս է 250 ռուբլի։

լական զօրքերին։ Ինչպէս կը տեսնէք, քաղաքական կացութիւնը բաւական վրդովիչ է. բայց հանդարտ կացէք, և մի րոպէ անգամ մի՛ կորսընցնէք պատրաստուելու համար։ Բայց թէ Ռուսիան ինչ դեր պիտի կրնայ կատարել այդ ժամանակ, այդ մասին վստահ եղէք որ Ալմանիան ինչ դիմումներ ալ անէ իրեն, Ռուսիա չը պիտի հանդուրժէ որ երէք պետութիւնները միասին իյնան Ֆրանսայի վրայ։ Քալեցէք մեզ հետ համաձայնութեամբ և վստահ եղէք։ Բազմաթիւ խաղաղ զօրքեր կը հսկեն արդէն Վարշաւայի կողմէն։»

«ՀԱՅԲԵՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ՀԱՑՈՑ»

ՆՊԱՏԱԿ ԵՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

«Հայոց Հայրենասիրական Միութեան» նպատակն է աշխատիլ վարչական բարենորոգումներ մտցունելու Թիւրքահայաստանի մէջ, Հայ ժողովրդի տեղական պէտքերին համեմատ։ Հայ ժողովրդի ցանկութիւնն է իրաւունք ստանալ ազատօրէն ինքզինք կառավարելու որով միայն պիտի կրնան վերնալ այն հարստահարութիւնները որոնք այսօր Հայաստանի թշուառութեան և աւերակ դառնալուն պատճառ կը լինին։

«Հայոց Հայրենասիրական Միութիւն»ը իր նպատակ իրագործելու համար իր կարողութեան չափով կը գործադրէ ամեն յարմար եղած միջոցներն, ժամանակի պահանջներին համեմատ կաշխատի ներքին այժ դոյացունել Ազգին մէջ իր աղատութեան համար, հրատարակութիւններ կանէ, դիմումներ կանէ որոց որ պէտք է և նեւթապէս ու բարոյապէս կը քաջալերէ անոնց որոնք անձնուիրութեամբ կաշխատին հայրենիքի ազատութեան գործին։

Միութիւնը կունենայ իրեն բերան եղող լրագիր որ, բացի զանազան լուրեր տալէ իրրեւ լրագիր, կը հաղորդէ ընդհանրութեան ինչ որ Միութիւնը ուզէ հաղորդել, տեղեկութիւններ կուտայ Հայաստանի և սփռեալ Հայերի դրութեան վրայ և կը ծառայէ հայրենասիրական եռանդը արծարծելու Հայերին մէջ։

Ծանօթ. «Հայոց Հայրենասիրական Միութեան» անդամակցիլ կամ թղթակցիլ ուզողներն պէտք է դիմեն հետեւեալ հասցէին.

M. Portoukalian
(FRANCE) Marseille

ՄԱՆՈՒԹՅՈՒՄՆԵՐ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ Մ. ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԵԱՆ

==

Դ. ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ ՊՈՒԼՂԱՐԻՈՅ ԵՒ ԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ՊՈՒԼՂԱՐ ԱՊՍՏԱՄԲԱՑԵՏԱՅ (Պուլղար ազգին իր ազատութիւն ձեռք բերելու համար մեկ դարէ ի վեր արած ջանքերի խիստ հետաքրքրաշարժ նկարագրութիւնն է։) 1 ֆր. 50 սթմ.

Ե. ՀԱՑՈՑՏԱՆԻ ԹՇՈՒԱՌՈՒԹԻՒՆԸ.— Հայաստանցիներուն թշուառութեան դէմ ընծաւոր ազդարարն եղող պանդխտութիւնը մեր ազգային նորընծիւը վիպասանի գրչին նիւթ եղած է ՀԱՑԱՍՏԱՆԻ ԹՇՈՒԱՌՆԵՐԸ անուն վէպին մէջ։ Իրական կեանքէ առնուած այդ վէպ որ մաս առ մաս կը հրատարակուէր Արմէնիայի մէջ, առանձին տետրակով ևս հրատարակուած է այժմ և կը ծախուի Մեծ. Հեղինակին Պարոն Մկրտիչ Թիւթիւնճիֆֆի մօտ, (ինչպէս նաեւ Արմէնիայի խմբագրատունը)։

1 ֆր. 20 սանթիմ։

Զ. ԴԱՄԱՌ ՔԱԹԻՊԱ—ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ յետ այբուբենն առարտեղուն. (Մեծանուն հայ բանաստեղծին վերջերս գրած ազատաշունչ ընտիր ոտանաւորներէն 3ը՝ որոնք իւր «Բանաստեղծութիւնները»ի հատորին մէջ չեն գտնուիր, առանձին տետրակով հրատարակուած են)։ Այս տետրակէ որի չահը բարեգործական մի նպատակի յատկացած է, 50 հատը մեկ անգամէն գնողին կը տրուի 50 հատը 2 ֆրանգ 50 սանթիմի, որ ըսել է հատը 5 սանթիմ կամ 10 փարա թրքական։

Հատով կը ծախուի 0.10 սթմ.

Վերոյգրեալ բոլոր գիրքերը կը ծախուին, փոստի ծախքը Արմէնիայի խմբագրատունէն վճարուելով։

ՀԱՑ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՊԱՏԿԵՐՔ

1878ին Պէռլինի գնացած հայ պատուիրակութեան պատկերը՝ գեղեցիկ թղթի վրայ առնուած և պատուրանկարի անուններն հայերէն և ֆրանսերէն տառերով միանգամայն սպագրուած, կը ծախուի Արմէնիայի խմբագրատունը։ Գինն է 1 ֆրանգ, փոստի ծախքն խմբագրատունէն վճարուելով։

ԾԱԽՈՒ ԳԻՐՔԵՐ

Հետեւեալ գիրքերն կարելի է ստանալ Արմէնիայի խմբագրատունէն, իրենց առջեւ նշանակուած գիներով և փոստի ծախքը խմբագրատունէն վճարուելով։

Արժէքը կանխիկ չվճարուած՝ գիրք չղրկուիր։

ՍԻՍՈՒԱՆ կամ Համապատում հայկական Կիլիկիոյ. Հ. Ղեւոնդ Ալիշանի այս հրաշակերտ՝ ոչ միայն ամենամեծ պատիւ կը բերէ բազմահմուտ հեղինակին հայրենապատութեան և հայրենասիրական ղգացմանն, այլ և մեծ պարծանք է ամբողջ Հայութեան համար որի փառաւոր յիշատակներն աւերակներուն մէջէն և դարաւոր փոշիներուն տակէն դուրս բերել յաջողած է։ Կիլիկիան, մեր վերջին թագաւորութեան օրրանն ու գերեզմանը, ներկայացուած է այս գիրքի մէջ իւր ամեն մանրամասնութիւններով։ Ընթերցողը կը գտնէ այնտեղ պատմական, աշխարհագրական, տեղագրական, բնաքննական ևն. ևն. հին ու նոր տեղեկութիւններ, հայ թագաւորների հրովարտակներ, եկեղեցական, դատավարական, դատաստանական ևն. ևն. տաքրքրաշարժ ծանօթութիւններ ոմանք Ալիշանի պէս բազմահմուտ մի անձի ուսումնասիրութեան և խուզարկութեանների արդիւնքն եղած են։ Հայ գրականութեան մէջ երեւցած այդ հրաշակերտ՝ որ հայրենասէրը վարդապետին Հ. Ղեւոնդ Ալիշանի ճարտար և անխոնջ ձեռքովը կանգնած է յոյժ տալու համար մեր Կիլիկեան թագաւորութեան փառքն ու պարծանքը, արժան է որ զարդարէ ամեն մէկ Հայի գրադարանը զի ամեն Հայ իրաւունք ունի պարծենալու անով։

Գիրքին սկիզբը կայ վեր. հեղինակին պատկերը։ Ամբողջ գործը՝ բացի մի ընդարձակ ներածութենէ, կը պարունակէ 592 երկիջեան երեսներ։ Տպագրուած է ընտիր տեսակ թղթի վրայ և ունի 235 գեղեցկագիծ պատկերներ որոնք կը ներկայացունեն Կիլիկիոյ գեղեցկագոյն տեսարանները։ Ունի նաև Կիլիկիոյ աշխարհագրական նրբագիծ մեկ քարտէզը։

ՍԻՍՈՒԱՆի առաջնակարգ տեսակը (լաւագոյն թղթի վրայ տպագրուած և 15ի չափ գունաւոր պատկերներով և պարգեւագիրներով (55 ֆրանգ։

Նոյնը Բ. կարգի (առանց գունաւոր պատկերների) 40 ֆրգ.

Նոյնին ՀԱՄԱՌՕՏՈՒԹԻՒՆը (Այս վերջին տեսակ որ 1885 թ. «Բազմավէպ»ի իրը վերջին եռամսեայ պրակին հրատարակուած է, աշխարհաբար լեզուով քաղուածները կը ներկայացունէ ՍԻՍՈՒԱՆԷն որ գրուած է գրաբար լեզուով–թէ և ոչ իրրեն և անհատանալի սճով — և ծանօթութիւնները կուտայ Սիսուանի պարունակութիւններին վրայ այնպէս որ գոյն չունեցողին ցանկութիւնը կը գրգռէ ունենալու համար և ունեցողին ալ մի լաւ առաջնորդ կը լինի այդ ընդարձակ աշխատութեան մէջ դիտող աչքով չջլելու և հետազօտելու համար։ 3 ֆր. 50 սնթ.

—ԿԻԼԻԶԻՈՅ.— Եւրոպայի զանազան կողմերն և այլ տեղեր ցրուած հայ պաղթականութիւններին մէջ դժբաղդաբար չատեր կան մեր հայրենակիցներէ որոնք թուրքերէն խօսիլ գիտեն բայց հայերէն լեզուն չեն հասկնար որ կարդան իրենց ազգային լեզուով գրուած «Հայոց պատմութիւն»ներն։ Այդպիսիներին կը ներկայացունենք ահա ԿԻԼԻԶԻՈՅԻՆ որ Զամչեան Հ. Միքայէլ վարդապետի գրած եռահատոր ընդարձակ Հայոց պատմութենէն քաղելով մէկ հատորի մէջ ամփոփուած և հայերէն տառերով ու թրքերէն լեզուով գրուած, կը ներկայացունէ մեր Հայ ազգի պատմութիւնը։

Գինն է 5 ֆր. և 60 սանթիմ, փոստի ծախքը վճարուելով Արմէնիայի խմբագրատունէն. իսկ Մարսէյլի մէջ գնողներին համար 5 ֆրանգ։

—Գամառ Քարիպա— ԱԶԱՏ ԵՐԳԵՐ. (Գամառ Քարիպայի «Բանաստեղծութիւնները»էն Ազատ երգերի մասը առանձին տետրակով տպագրուած)
20 սթմ.

—ԸՆՏԻՐ ՀԱՑԱԶՈՒՆՔ. Մեր ազգային պատմութեան մէջ անուանի եղողներէ 13 անձի լուսանկար պատկերները կը պարունակէ այցեքարտի մեծութեամբ (format carte de visite), անոնց ամեն մէկին վրայ ալ 5էն 11 երեսի չափ պատմական տեղեկութիւններով։ Այդ 13 անձեր են՝ Հայկ, Տիգրան Բ, Արտաշէս Բ, Սահակ, Աշխէն Տիկին Հայոց, Խոսրովիդուխտ, Մեծն Վարդան Մամիկոնեան, Ներսէհ Կամսարական, Գայլ Վահան Մամիկոնեան, Լեւոն Ա Ռուբինեան թագաւոր Հայոց, Մովսէս Խորենացի, Անանիա Շիրակացի և Ներսէս Լամբրոնացի։ Գինն 8 ֆր.

—ԱԶԳԱՍԷՐ (Վենետիկի Մխիթարեան Պատ. Միաբանութեան հրատարակած այս գիրքը որ 226 երեսներէ բաղկացած է, կը բացատրէ թէ ինչո՞ւ համար և ինչպէս պէտք է որ մարդ սիրէ իւր ազգ և հայրենիք և յոյժ կուտայ թէ ինչ բարոյական պատասխանութիւններ կը տիրեն մեր ազգի մէջ. թէ՛ օտար ազգերի և թէ՛ մեր ազգի պատմութենէն ազգասէր անձերի օրինակները բերելով, անոնց կենսագրութիւններ կը ներկայացունէ ընթերցողին։ Լեզուն Կ. Պոլսի հին աշխարհաբառ աճն ունի և տեղ տեղ մի քանի բառերի թուրքերէնն ևս նշանակուած է փակագծի մէջ, անուններին ալ դիւրահասկանալի լինելու համար)։ 2 ֆր. 70 սնթ.

—ՀՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ՀԱՑԱՍՏԱՆԻ (Հայր Մանուէլ Քաջունիի գրած հնախօսութիւնն է, 300 երեսներէ բաղկացած, որի մէջ համառօտիւ տեղեկութիւններ տրուած են Հայաստանի քաղաքական հին կառավարութեան ձեւերին, նախարարական և դինուորական բաժանումներին, պատերազմական գործիքներին, նախարարական և ժողովրդական դասակարգերին, ազգային սովորութիւններին, օրէնքներին, դրամներին վրայ ևն.) 3 ֆր.

ԹՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԱԶԴԵՐ

Բաժնորդագրութիւններն կսկսին ամեն ամսի մէկէն կամ 16էն և կանխիկ կը վճարուին։ Քանի ամսի համար որ ուզուի, կարելի է բաժնորդագրուիլ, միայն թէ բաժնորդագրութիւնները կրնան ընդունուիլ մինչեւ Դ տարեշրջանի վերջին ամիսն միայն, այսինքն ՄԻՆՉԵՒ 1889 ՅՈՒԼԻՍ ԱՄՍԻ ՎԵՐՋ և Ո՛Չ ԱՒԵԼԻ ՏԵՒՂՈՒԹԵԱՄԲ։ Այնուհետեւ, եթէ յայտնենք, ժառայիր ենք նոր կարգադրութիւններ անել, աւելի լաւ դիրքի մէջ դնելու համար Արմէնիան։

ՏՆՕՐԷՆ—ԹՄԲԱԳԻՐ
Մ. ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԵԱՆ
Le Gérant : FÉLIX ENFFANTIN.

ՄԱՐՍԷՅԼ
Հայերէն տպարան Մ. Փորթուգալեանի
Marseille. — Imprimerie du Midi, M. SCHICKLER rue Vacon 50.